

Stárnoucí osoby

Publikováno: 7. 3. 2007

Zdroj: www.swov.nl

Existují tři skupiny opatření, která mohou zlepšit bezpečnost starších osob:

- ve vztahu k účasti na silničním provozu předcházení zbytečnému stárnutí a zachování si aktivity tak dlouho, jak je to možné;
- přizpůsobení dopravní infrastruktury a vozidla s ohledem na vyšší bezpečnost starších osob;
- poskytování informací a tréninku a odhad (vlastních) možností.

Zachování si aktivity v dopravě

Zachování si aktivity, a to i v dopravě, napomáhá oddálení selhání. Standard některých úkonů, jako je odhad vzdálenosti, může být zachován jen při účasti v silničním provozu. Starší osoby by proto měly zůstat aktivními účastníky silničního provozu tak dlouho, jak je to jen možné. Navíc, pokračování v řízení vozidla umožňuje starším osobám zůstat též sociálně aktivními.

Specifická opatření jsou:

- Podporování vitálních starších osob ve využívání „aktivních“ forem dopravy jako je chůze, jízda na kole a řízení vozidla. Přizpůsobení infrastruktury a dopravního prostředku - nejen automobilu - může být přitom nápomocí. Příkladem jsou: jízdní kolo, ze kterého/na které se snadno sesedá/nasedá, (přídavná) zrcátka, trojkolky, telematická zařízení a opatření umožňující přejít vozovku ve více etapách.
- Podpora přechodu od řízení automobilu k jiným formám dopravy v případě, že daná osoba řídí vůz a není to už nadále z hlediska bezpečnosti dopravy rozumné. Odpovídající dopravní informace tento přechod k jiným formám dopravy zjednodušují.
- Zajištění veřejné dopravy, především pro méně vitální starší osoby (tj. kombinace s opatřeními pro handicapované).

Přizpůsobení infrastruktury: předpověditelnost a „fázování“ úkonů

Program Udržitelné bezpečnosti dopravy je z hlediska starších osob pozitivem. Například: oddělení různých forem dopravy při vyšších rychlostech či jejich zařazení pod zóny s omezením rychlosti - zóny 30 km/h.

Správné přizpůsobení dopravy starším osobám také zahrnuje následující:

- nové designy musí odpovídat stávajícím principům tak, aby starší osoby mohly využít své dosavadní zkušenosti a rutinu;
- chování ostatních účastníků silničního provozu a tedy také pravidla přednosti v jízdě musí být předpověditelné;
- možnost rozdělení složitějších úkonů (tj. například přechod vozovky v několika etapách), během čehož jsou starší osoby schopny neustále bezpečně sledovat situaci a mohou tak samy ovlivnit faktor tlaku času.

Telematická zařízení

Telematická zařízení a inteligentní dopravní systémy (Intelligent Transport Systems, ITS) mohou přispět k tomu, aby starší osoby cestovaly bezpečně. Jak mohou být inteligentní dopravní systémy (ITS) vhodně využity pro starší osoby ještě nebylo rozhodnuto. V žádném případě však nesmí vést k větší zátěži spojené s vykonávanými úkony (Maycock, 1997; Mitchell a Suen, 1997; Caird a kol., 1998; Caird a Dewat, 1999; Eby, 1999).

Telematická zařízení, která přicházejí v úvahu jsou: moderní tempomaty, systémy detekce objektů, antikolizní systémy, výstražné systémy ohlašující sjezd z vozovky a defekt řízení, systémy posílení nočního vidění a tzv. „červené tlačítko“, kterým mohou být ohlášeny souřadnice nehody pro přivolání pomoci.

Vzdělávání a odhad (vlastních) možností

Vzdělávání

Vzdělávání zahrnuje následující:

- tréninkové programy pro starší řidiče založené na jejich možnostech s cílem zachování jejich mobility:
 - výběr jiných (bezpečnějších) komunikací;
 - provádění komplexních úkonů „krok po kroku“;
 - fyzický trénink;
 - zamezení nevhodným kompenzacím jako je přílišné spoléhání se na sluch;
- praktické kurzy pravidel silničního provozu a praktické školení cyklistů, kteří dlouhou dobu nejedli na kole.

Informace

Informace by měly být zacíleny jak na starší osoby, tak na ostatní účastníky silničního provozu. Starší osoby by měly být informovány o tom, jak řešit případné problémy, ostatním by měly být poskytnuty informace o tom, jak přistupovat k omezeným schopnostem starších osob.

Odhad (vlastních) možností

Starší osoby by měly být povzbuzovány k tomu, aby dobrovolně podstoupily test svých dopravních schopností a aby byly schopny nést jeho následky, tj. přijmout nabídku školení či pomoci, nebo přestat řídit vozidlo.

Je třeba zlepšit adekvátnost standardů pro řízení vozidla. Je nutné poskytnout adekvátní dopravní alternativy pro ty, kteří již nejsou jako účastníci silničního provozu schopni nezávislého jednání; například rozšířením nabídky individuální veřejné dopravy.